

КОПІЯ

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ректора ІФНМУ
№ 526-д від 27 квітня 2026 року

**ПРОГРАМА
ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКСТРЕНА МЕДИЦИНА/ПАРАМЕДИК»
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО» В
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Редакція 2026-01

м. Івано-Франківськ

Укладачі:

Гарант ОПП «Екстрена медицина/парамедик», завідувач кафедри терапії, сімейної та екстреної медицини ПО

Сергій ФЕДОРОВ

Декан факультету наук про здоров'я

Василь ІВАНОЧКО

Заступник голови циклової методичної комісії зі спеціальності 223 «Медсестринство»

Олександр АЛЕКСАНДРУК

Відповідальний секретар ЕК

Наталія МАЛІНІНА

Програма розглянута та схвалена на засіданні центральної методичної ради Івано-Франківського національного медичного університету (протокол № 3 від 26.01.2026 року).

Програма схвалена Вченою радою Івано-Франківського національного медичного університету (протокол № 5 від 21 квітня 2026 року.)

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій ГЕРАЩЕНКО

Начальниця юридичного відділу

Уляна ХОМУТ

Керівник навчального відділу

Роман МЕРЕНА

Начальник відділу ЄКТС та моніторингу якості освіти

Василь КАПЕЧУК

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ПА	Підсумкова атестація
ЄДКІ/Кваліфікаційний іспит	Єдиний державний кваліфікаційний іспит
ПОІ/Іспит	Практично-орієнтований іспит
ЕК	Екзаменаційна комісія
ЄКТС	Європейська кредитно-трансферна накопичувальна система
ОПП	Освітньо-професійна програма
Програма	Програма підсумкової атестації здобувачів освітньо-професійної програми «Екстрена медицина/парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 223 «Медсестринство» в Івано-Франківському національному медичному університеті
Університет/ІФНМУ	Івано-Франківський національний медичний університет
Стандарт	Стандарт вищої освіти України першого бакалаврського рівня за спеціальністю 223 "Медсестринство" у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затверджений та введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.18 р. № 1344 (зі змінами)
НАЗЯВО	Національна агенція із забезпечення якості вищої освіти

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підсумкова атестація здобувачів ОПП «Екстрена медицина/парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться відповідно до Порядку атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497(зі змінами і доповненнями), Стандартом вищої освіти України першого бакалаврського рівня зі спеціальності 223 «Медсестринство» у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.18 р. № 1344 (зі змінами), наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13 січня 2022 року № 26, Програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Медсестринство» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, затвердженої наказом МОЗ України 21 вересня 2023 року № 1664, ОПП «Екстрена медицина/парамедик», акредитована НАЗЯВО, сертифікат № 20190 від 26.03.2026, (Строк дії сертифікату про акредитацію ОПП 01.07.2031), та включає:

- єдиний державний кваліфікаційний іспит (далі по тексту ЄДКІ), який оцінює відповідність якості підготовки фахівців Стандарту та проводиться Державним некомерційним підприємством «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України» (далі по тексту - Центр тестування;

- практично орієнтований іспит (далі по тексту - ПОІ), який оцінює готовність здобувача до провадження професійної діяльності відповідно до вимог Стандарту шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі і проводиться екзаменаційною комісією закладу освіти.

Організація і проведення підсумкової атестації здобувачів базуються на принципах академічної доброчесності, об'єктивності, прозорості, публічності, нетерпимості до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь.

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю 223 «Медсестринство» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (далі – кваліфікаційний іспит) є обов'язковим компонентом атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство».

Метою кваліфікаційного іспиту є оцінити перевірку рівня сформованості загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, які володіють інноваційним способом клінічного мислення, фундаментальними знаннями та відповідними компетентностями, необхідними для ефективного надання екстреної медичної допомоги хворим і постраждалим у невідкладному стані на місці події, у процесі транспортування до лікувальної установи та на догоспітальному етапі.

Для успішного складання кваліфікаційного іспиту майбутній бакалавр медсестринства має набути компетентностей відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Екстрена медицина/парамедик» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 №1344 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Особа, яка складає кваліфікаційний іспит, повинна мати достатній рівень знань, умінь та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей; мати здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з екстреною медициною, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психологопедагогічних наук.

Кваліфікаційний іспит містить завдання, що оцінюють набуття майбутнім бакалавром екстреної медицини здатностей щодо узагальнення зібраної інформації, формування ключового синдрому і визначення тактики подальшого надання екстреної допомоги на основі вибраного клінічного маршруту пацієнта у невідкладному стані; уміння виконувати медичні маніпуляції, спрямовані на врятування життя та попередження ускладнень; здатність аналізувати і узагальнювати набутий досвід з порятунку життя людини; здатність формування інноваційних стратегій, спрямованих на вдосконалення діагностичного і лікувального процесу в системі екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі.

Програма кваліфікаційного іспиту складається з розділів щодо оцінки стану постраждалих та пацієнтів при невідкладних станах, надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі, проведення серцево-легеневої реанімації, забезпечення прохідності дихальних шляхів, медичного сортування постраждалих, транспортування пацієнтів, застосування алгоритмів екстреної медичної допомоги при різних нозологіях і критичних станах, а також забезпечення безпеки пацієнта, медичного персоналу та оточуючих під час надання екстреної медичної допомоги.

Кваліфікаційний іспит проводиться за такими принципами: академічна добросовісність; об'єктивність; прозорість і публічність; нетерпимість до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь; єдність методики оцінювання результатів.

Кваліфікаційний іспит проводиться у формі стандартизованого тестування письмовій (бланковій) тестовій або комп'ютерній формах з використанням завдань множинного вибору (Multiple-Choice Questions). Кількість тестових завдань кваліфікаційного іспиту не повинна перевищувати 150. Тривалість складання кваліфікаційного іспиту визначається з розрахунку 1 хвилина на 1 тестове завдання.

Узагальнена структура кваліфікаційного іспиту та деталізована програма кваліфікаційного іспиту наведені нижче.

**Узагальнена структура кваліфікаційного іспиту зі спеціальності
«Медсестринство» на першому (бакалаврському) рівні вищої
освіти зі спеціалізації «Екстрена медицина/парамедик»**

Найменування розділу	Питома вага розділу
Ознаки здоров'я. Методи обстеження пацієнта/ клієнта	20%
Санітарно-протиепідемічний режим в системі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	10%
Клінічна фармакологія лікарських засобів	10%
Екстрена медична допомога	50%
Організація та надання невідкладної допомоги в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.	10%

**Детальна програма кваліфікаційного іспиту для здобувачів
ступеня вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні
зі спеціальності «Медсестринство»,
спеціалізація «Екстрена медицина»**

<i>Вісь 1 – вісь змісту</i>		
Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1.0.0.0	Ознаки здоров'я. Методи обстеження пацієнта/ клієнта	20%
1.1.0.0	Показники стану здоров'я	5%
1.2.0.0	Поняття про захворюваність. Основні ознаки гострих патологічних станів (хвороби/травми)	5%
1.3.0.0	Методи об'єктивного обстеження пацієнта/клієнта	20%
1.3.1.0	Оцінка стану свідомості	
1.3.2.0	Первинний огляд	

1.3.3.0	Вторинний огляд	
1.3.4.0	Повторний огляд	
1.4.0.0	Додаткові методи дослідження	20%
1.4.1.0	Засоби для діагностики вітальних показників	
1.4.1.1	Проведення термометрії	
1.4.1.2	Моніторинг тиску крові	
1.4.1.3	Визначення властивостей пульсу та дихання	
1.4.1.4	Проведення пульсоксиметрії	
1.4.2.0	Інструментальні та лабораторні дослідження	
1.4.2.1	Визначення рівня глюкози в крові	
1.4.2.2	Проведення 12-канальної ЕКГ	
1.4.2.3	Проведення лабораторних експрес-тестів	
1.5.0.0	Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями та ураженнями різних органів і систем	40%
1.5.1.0	Клінічні симптоми при ураженні та ушкодженні органів дихання	
1.5.2.0	Клінічні симптоми при захворюваннях та пошкодженнях серцево-судинної системи	
1.5.3.0	Клінічні симптоми при захворюваннях та пошкодженнях органів черевної порожнини	
1.5.4.0	Клінічні симптоми при захворюваннях та ураженні скелетно-м'язової системи	
1.6.0.0	Моніторинг стану пацієнта/клієнта	10%
2.0.0.0.	Санітарно-протиепідемічний режим в системі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	10%
2.1.0.0	Протиепідемічні та профілактичні заходи при інфекційних захворюваннях	
2.2.0.0	Засоби індивідуального захисту медичних працівників	
2.3.0.0	Правила поведінки з медичними відходами	

2.4.0.0	Дезінфекція машини екстреної медичної допомоги та її обладнання	
2.5.0.0	Асептика та антисептика при виконанні парамедиком маніпуляцій та процедур	
3.0.0.0	Клінічна фармакологія лікарських засобів	10%
3.1.0.0	Засоби, що впливають на серцево-судинну систему	
3.2.0.0	Засоби, що впливають на систему крові й гемопоез	
3.3.0.0	Лікарські засоби для лікування захворювань нервової системи	
3.4.0.0	Препарати гормонів для системного застосування	
3.5.0.0	Фармакокінетика лікарських засобів	
3.5.1.0	Вибір шляхів та режимів введення лікарських засобів	

3.5.2.0	Врахування взаємодії лікарських препаратів при їх комбінованому застосуванні	
3.5.3.0	Розрахунок разової дози препарату, яка вводиться пацієнту	
3.6.0.0	Побічна та токсична дія лікарських засобів	
3.6.1.0	Попередження та усунення побічної дії ліків	
3.6.2.0	Медикаментозна терапія невідкладних станів при гострих інтоксикаціях ліками	
4.0.0.0	Екстрена медична допомога	50%
4.1.0.0	Екстрена медична допомога при травмі	30%
4.2.0.0	Екстрена медична допомога при патології ССС	20%
4.2.1.0	при гострому коронарному синдромі	
4.2.2.0	при порушеннях ритму	
4.2.3.0	ЕМД при підозрі на транзиторну ішемічну атаку	
4.2.4.0	ЕМД при гіпертензивному кризі	
4.3.0.0	Екстрена допомога при загальній патології	10%
4.3.1.0	при порушенні свідомості	
4.3.2.0	в разі судом	
4.3.3.0	при гіпер/гіпоглікемії	
4.3.4.0	у разі анафілаксії	
4.4.0.0	Екстрена допомога особливим категоріям населення:	10%
4.4.1.0	дітям	
4.4.2.0	в акушерстві та гінекології	
4.4.3.0	особам літнього та похилого віку	
4.5.0.0	Реанімаційні заходи/Серцево-легенева реанімація	20%
4.5.1.0	Базові реанімаційні заходи	
4.5.2.0	Спеціалізовані реанімаційні заходи	
4.5.3.0	Екстрена медична допомога після відновлення спонтанного кровообігу	
4.5.4.0	Реанімаційні заходи особливим категоріям населення	
4.5.4.1	Реанімаційні заходи в педіатрії	
4.5.4.2	Серцево-легенева реанімація в разі утоплення, повішення	
4.5.5.0	Припинення реанімаційних заходів	
4.6.0.0	Фізична та психічна безпека парамедика та пацієнта	10%
4.6.1.0	Забезпечення безпеки парамедика та пацієнта на місці події	
4.6.2.0	Забезпечення відповідного положення пацієнта під час надання допомоги	
4.6.3.0	Забезпечення відповідного положення пацієнта при переміщенні та транспортуванні	
5.0.0.0	Організація та надання невідкладної допомоги в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.	10%
5.1.0.0	Медичне сортування	

5.1.1.0	Медичне сортування при НС у мирний час на догоспітальному етапі	
5.1.2.0	Медичне сортування при НС у мирний час на ранньому госпітальному етапі	
5.1.3.0	Медичне сортування при НС у воєнний час	
5.2.0.0	Тактична екстрена медична допомога	
5.2.1.0	Фази надання ЕМД в ТЕМД	
5.2.1.1	Допомога в умовах прямої загрози	
5.2.1.2	Допомога в умовах непрямой загрози	
5.2.1.3	Допомога під час евакуації	

<i>Вісь 2 – вісь професійних компетентностей</i>	
Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми
1.0.0.0	Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах
2.0.0.0	Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта
3.0.0.0	Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки
4.0.0.0	Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження
5.0.0.0	Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах
6.0.0.0	Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час

Для відповіді на запитання кваліфікаційного іспиту за темою необхідний когнітивний рівень С – знання, розуміння, застосування.

ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ІСПИТ

Здобувачі ОПП «Екстрена медицина/парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складають комплексний ПОІ на 4-х станціях: «Невідкладні стани у клініці внутрішніх хвороб», «Термінальні стани», «Екстрена акушерська та гінекологічна допомога», «Невідкладні стани в травматології та хірургії».

Компетентності та програмні результати навчання, що перевіряється та оцінюються за контрольним листом (чеклістом).

Спеціальні (фахові) компетентності (відповідно до ОПП)

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

СК 03. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 04. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК 05. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

СК 07. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

СК 08. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

СК 09. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

СК 10. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).

Програмові результати навчання (відповідно до ОПП)

РН 01. Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.

РН 02. Знати і розуміти анатомію, фізіологію та інші фундаментальні медичні науки, що лежать в основі спеціалізації парамедик, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

- PH 03. Продемонструвати оцінку безпечності місця події, забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.
- PH 04. Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.
- PH 05. Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.
- PH 06. Знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків.
- PH 07. З абсолютною точністю продемонструвати методики введення лікарських засобів: внутрішньом'язово, підшкірно, внутрішньошкірно, довенно (в периферичні і центральні вени), внутрішньокістково.
- PH 08. Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.
- PH 09. Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів.
- PH 10. Продемонструвати ефективне забезпечення прохідності дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп із застосуванням інструментальних технік, включаючи інтубацію з оксигенацією, ручною та апаратною вентиляцією, а також хірургічне забезпечення прохідності дихальних шляхів.
- PH 11. Описати ранні ознаки загрозу раптової зупинки серця (РЗК), вказати належні кроки для лікування РЗК та продемонструвати серцево-легеневу реанімацію (на симульованому пацієнті) у дорослих відповідно до сучасних міжнародних стандартів.
- PH 12. Розпізнати РЗК у дітей вказати належні кроки для його лікування та продемонструвати серцево-легеневу реанімацію (на симульованому пацієнті) відповідно до сучасних міжнародних стандартів.
- PH 13. Визначити критичні порушення серцевого ритму (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та вказати алгоритм подальших лікувальних дій.
- PH 14. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1 Стандарту вищої освіти України).
- PH 15. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.
- PH 16. Планувати втручання.

- РН 17. Здійснювати адміністрування.
- РН 18. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.
- РН 19. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.
- РН 20. Виписувати зберігати та застосовувати фармакологічні засоби (за списком 7 Стандарту вищої освіти України).
- РН 21. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 8 Стандарту вищої освіти України).
- РН 22. Надати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 9 Стандарту вищої освіти України).
- РН 23. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 10 Стандарту вищої освіти України).
- РН 24. Належно вести відповідну медичну документацію.

Деталізована структура практично-орієнтованого іспиту зі спеціальності «Медсестринство» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- проводити первинне обстеження пацієнта за алгоритмом ABCDE;
- оцінювати прохідність дихальних шляхів;
- визначати частоту, глибину та ефективність дихання;
- проводити пульсоксиметрію та інтерпретувати її результати;
- оцінювати стан кровообігу:
 - визначати пульс на центральних та периферичних артеріях;
 - вимірювати артеріальний тиск;
 - оцінювати колір шкіри, температуру та капілярне наповнення;
- розпізнавати ознаки гострої дихальної недостатності;
- розпізнавати ознаки гострого коронарного синдрому;
- проводити електрокардіографічний моніторинг;
- інтерпретувати базові патологічні зміни ЕКГ;
- проводити серцево-легеневу реанімацію відповідно до сучасних протоколів;
- застосовувати автоматичний зовнішній дефібрилятор;
- забезпечувати оксигенотерапію;
- використовувати базові засоби підтримки прохідності дихальних шляхів;
- проводити вентиляцію легень за допомогою мішка Амбу;
- надавати допомогу при:
 - зупинці кровообігу;
 - анафілаксії;
 - бронхообструктивному синдрому;
 - набряку легень;
 - шоківих станах;
 - порушеннях серцевого ритму;
- здійснювати моніторинг стану пацієнта під час транспортування;
- дотримуватись правил інфекційного контролю та особистої безпеки.

Засоби та методи обстеження у екстреній медицині:

- вимірювання артеріального тиску;
- підрахунок частоти серцевих скорочень та дихання;

- проведення пульсоксиметрії;
- реєстрація ЕКГ;
- базова серцево-легенева реанімація;
- використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора;
- забезпечення прохідності дихальних шляхів;
- проведення вентиляції легень;
- подача кисню різними методами;
- накладання засобів для контролю кровотечі;
- транспортування пацієнта в критичному стані.

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- проводити огляд та пальпацію опорно-рухового апарату;
- виявляти ознаки переломів, вивихів, розтягнень та забоїв;
- оцінювати деформації, набряки, кровотечі та порушення функції кінцівок;
- оцінювати рівень болю та обсяг рухів;
- виявляти ознаки травми хребта та таза;
- оцінювати периферичний кровообіг і чутливість кінцівок;
- розпізнавати ознаки політравми;
- здійснювати первинне та вторинне травматологічне обстеження;
- надавати допомогу при відкритих і закритих переломах;
- проводити тимчасову зупинку кровотечі;
- виконувати транспортну іммобілізацію;
- застосовувати шийний комірець;
- використовувати вакуумні, пневматичні та стандартні шини;
- забезпечувати безпечне переміщення та транспортування постраждалих;
- дотримуватись правил інфекційного контролю та особистої безпеки;
- діяти відповідно до алгоритмів надання допомоги при травмах та надзвичайних ситуаціях.

Засоби та методи обстеження у екстреній медицині:

- огляд і оцінка стану опорно-рухового апарату;
- визначення ознак переломів та вивихів;
- проведення транспортної іммобілізації кінцівок;
- накладання шин різних типів;
- фіксація шийного відділу хребта;
- використання довгої транспортувальної дошки та вакуумного матраца;
- зупинка зовнішньої кровотечі;
- безпечне переміщення постраждалого;
- транспортування пацієнта з травмами;

3. Сечостатева система

Симптоми, синдроми та порушення:

- проводити первинне обстеження вагітної та породіллі;
- оцінювати загальний стан матері та плода;
- визначати ознаки початку пологової діяльності;
- розпізнавати фізіологічні та патологічні пологи;
- приймати пологи в екстрених умовах поза медичним закладом;
- забезпечувати первинну допомогу новонародженому;
- оцінювати стан новонародженого за базовими критеріями життєдіяльності;
- проводити базову неонатальну реанімацію;
- розпізнавати ознаки післяпологової кровотечі;
- здійснювати тимчасову зупинку маткової кровотечі відповідно до протоколів;
- виявляти ознаки геморагічного шоку;
- надавати допомогу при еклампсії та прееклампсії;
- розпізнавати ознаки позаматкової вагітності та самовільного аборту;
- забезпечувати психологічну підтримку пацієнтки;
- дотримуватись принципів медичної етики, конфіденційності та інфекційного контролю;
- забезпечувати безпечне транспортування матері та новонародженого;
- оцінювати загальний стан пацієнта при захворюваннях та травмах сечостатевої системи;
- виявляти ознаки гострої затримки сечі;
- розпізнавати симптоми ниркової коліки;
- оцінювати ознаки дегідратації та порушення водно-електролітного балансу;
- виявляти ознаки інфекцій сечовивідних шляхів та септичних станів;
- розпізнавати прояви гострої ниркової недостатності;
- оцінювати стан пацієнта при травмах органів малого таза та сечостатевої системи;
- контролювати життєві показники пацієнта.

Засоби та методи у екстреній медицині:

- проведення первинного акушерського обстеження;
- приймання пологів у позалікарняних умовах;
- забезпечення прохідності дихальних шляхів у новонародженого;
- базова реанімація новонародженого;
- накладання стерильних затискачів та перетин пуповини;
- проведення зовнішнього масажу матки;
- тимчасова зупинка післяпологової кровотечі;
- моніторинг життєвих показників породіллі;
- надання допомоги при судомному синдромі у вагітних;

- транспортування вагітної, породіллі та новонародженого;
- документування результатів обстеження та наданої допомоги;
- моніторинг артеріального тиску, пульсу, частоти дихання та сатурації;
- виявлення симптомів шоку та інтоксикації;
- надання допомоги при больовому синдромі;

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи.

Обстеження та контроль стану пацієнта при порушеннях серцево-судинної та дихальної систем спрямовані на своєчасне виявлення загрозливих для життя станів, визначення ступеня тяжкості порушень та забезпечення невідкладної медичної допомоги на догоспітальному етапі.

- оцінку безпеки місця події та використання засобів індивідуального захисту;
- проведення первинного обстеження за алгоритмом ABCDE;
- оцінку рівня свідомості за шкалою AVPU або GCS;
- оцінку прохідності дихальних шляхів;
- оцінку дихання:
 - частоти, ритму та глибини дихання;
 - симетричності рухів грудної клітки;
 - наявності задишки, ціанозу, патологічних шумів;
 - визначення сатурації кисню методом пульсоксиметрії;
- оцінку кровообігу:
 - визначення частоти та характеристик пульсу;
 - вимірювання артеріального тиску;
 - оцінку кольору та температури шкіри;
 - визначення капілярного наповнення;
 - виявлення ознак шоку та порушень гемодинаміки;
- електрокардіографічний моніторинг та базову інтерпретацію ЕКГ;
- виявлення ознак:
 - гострого коронарного синдрому;
 - серцевої недостатності;
 - порушень серцевого ритму;
 - бронхообструктивного синдрому;
 - гострої дихальної недостатності;
 - набряку легень;
 - анафілаксії;

- зупинки кровообігу;
- контроль ефективності оксигенотерапії та вентиляційної підтримки;
- моніторинг життєвих показників у динаміці;
- оцінку реакції пацієнта на проведені втручання;
- забезпечення безпечного транспортування пацієнта із постійним контролем стану;
- документування результатів обстеження та наданої екстреної медичної допомоги.

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Обстеження та контроль стану пацієнта при порушеннях опорно-рухового апарату спрямовані на своєчасне виявлення травматичних ушкоджень кісток, суглобів, м'язів та зв'язок, попередження ускладнень (кровотечі, ішемії, шоку) та забезпечення безпечної іммобілізації і транспортування постраждалого.

Базові компоненти включають:

- оцінку безпеки місця події та застосування засобів індивідуального захисту;
- первинне обстеження за алгоритмом ABCDE;
- оцінку рівня свідомості (AVPU/GCS);
- виявлення ознак політравми;
- візуальний огляд ділянки ушкодження:
 - деформації;
 - набряку;
 - гематом;
 - відкритих ран;
- пальпацію (за можливості) для виявлення болю, крепітації, патологічної рухомості;
- оцінку функції кінцівки:
 - обсяг активних і пасивних рухів;
 - здатність до навантаження;
- оцінку нейроваскулярного статусу дистальніше ушкодження:
 - пульсації;
 - чутливості;
 - рухової функції;
 - температури та кольору шкіри;
- виявлення ознак ушкодження хребта та таза;
- оцінку больового синдрому;
- контроль ознак крововтрати та розвитку шоку;
- проведення вторинного травматологічного огляду;
- моніторинг життєвих показників у динаміці;
- оцінку ефективності іммобілізації та знеболення;
- контроль стану під час транспортування.

Додаткові аспекти контролю:

- своєчасне накладання транспортної іммобілізації;
- профілактика вторинних ушкоджень під час переміщення;
- дотримання правил асептики та безпеки;
- документування результатів огляду та наданої допомоги.

3. Порухення сечостатевої системи

Обстеження та контроль стану пацієнта при розладах сечостатевої системи спрямовані на своєчасне виявлення порушень сечовидільної функції, інфекційних, урологічних та ургентних станів, а також профілактику ускладнень, зокрема гострої ниркової недостатності, шоку та інфекційного процесу, виявлення невідкладних станів вагітності, пологів та післяпологового періоду, а також на запобігання розвитку геморагічного шоку, гіпоксії плода та інших ускладнень.

Базові компоненти включають:

- оцінку безпеки місця події та використання засобів індивідуального захисту;
- первинне обстеження за алгоритмом ABCDE;
- оцінку рівня свідомості (AVPU або GCS);
- збір скарг, пов'язаних із сечовиділенням:
 - біль у поперековій ділянці;
 - дизурія;
 - гематурія;
 - анурія або олігурія;
 - часте або утруднене сечовиділення;
- оцінку загального стану пацієнта (ознаки інтоксикації, слабкість, гарячка);
- оцінку життєвих показників:
 - артеріальний тиск;
 - пульс;
 - частота дихання;
 - сатурація кисню;
 - температура тіла;
- оцінку ознак гострої затримки сечі;
- оцінку ознак ниркової коліки;
- виявлення ознак інфекції сечовивідних шляхів;
- оцінку ознак дегідратації та порушення водно-електролітного балансу;
- контроль діурезу (за можливості);
- оцінку ознак гострої ниркової недостатності;
- виявлення ознак шоку;
- моніторинг стану в динаміці та реакції на проведені втручання;
- забезпечення безпечного транспортування пацієнта;
- документування результатів обстеження та наданої допомоги;

- оцінку безпеки місця події та використання засобів індивідуального захисту;
- первинне обстеження за алгоритмом ABCDE;
- оцінку рівня свідомості (AVPU або GCS);
- визначення наявності вагітності та терміну гестації (за можливості);
- збір акушерського анамнезу (кількість вагітностей, пологів, ускладнення);
- оцінку скарг:
- біль у животі або попереку;
- вагінальна кровотеча;
- підтікання навколоплідних вод;
- скорочення матки;
- оцінку життєвих показників:
- артеріальний тиск;
- пульс;
- частота дихання;
- сатурація кисню;
- температура тіла;
- оцінку стану плода (за наявності можливості):
- частота серцебиття плода;
- ознаки внутрішньоутробної гіпоксії;
- оцінку ознак пологової діяльності:
- регулярність перейм;
- розкриття шийки матки (за можливості оцінки);
- просування плода;
- виявлення ознак акушерської кровотечі;
- оцінку ознак прееклампсії та еклампсії;
- оцінку ознак шоку (особливо геморагічного);
- контроль стану новонародженого після пологів (за необхідності);
- моніторинг стану пацієнтки в динаміці;
- оцінку ефективності проведених невідкладних втручань;
- забезпечення психологічної підтримки;
- безпечне транспортування матері та/або новонародженого.

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ (ЕКСТРЕНА МЕДИЦИНА)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Надання допомоги пацієнтам із порушеннями серцево-судинної та дихальної систем здійснюється із застосуванням стандартизованих методів оцінки стану, алгоритмів невідкладної допомоги та спеціалізованого медичного обладнання на догоспітальному етапі.

Основні методи:

- первинне та вторинне обстеження пацієнта за алгоритмом ABCDE;

- клінічна оцінка дихальної та серцево-судинної систем;
- інтерпретація життєвих показників у динаміці;
- електрокардіографічний моніторинг та базова інтерпретація ЕКГ;
- використання шкал оцінки стану (AVPU, GCS, шкали болю);
- виявлення та диференціація невідкладних станів (ГКС, інфаркт міокарда, інсульт, ТЕЛА, шок);
- алгоритмічне ведення пацієнта відповідно до протоколів BLS/ALS;
- постійний моніторинг ефективності лікувальних заходів;
- оцінка відповіді на терапію в динаміці.

Основні засоби:

- автоматичний зовнішній дефібрилятор (AED);
- дефібрилятор з монітором ЕКГ;
- пульсоксиметр;
- тонометр (автоматичний/механічний);
- капнограф (за наявності);
- киснева система (балон, редуктор, маски, назальні канюлі);
- мішок Амбу (BVM);
- повітроводи (оральні, назальні);
- аспіратор для санації дихальних шляхів;
- кардіомонітор;
- медикаменти для невідкладної допомоги (за протоколами ЕМД);
- ноші та засоби для транспортування пацієнта;
- засоби інфекційного контролю та індивідуального захисту.

Додаткові методи:

- оксигенотерапія різними способами;
- штучна вентиляція легень (мішком Амбу);
- серцево-легенева реанімація;
- дефібриляція при показах;
- забезпечення венозного доступу (за протоколами);
- позиціонування пацієнта (напівсидяче, стабільне положення тощо);
- транспортування з безперервним моніторингом життєвих функцій.

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Надання допомоги при порушеннях опорно-рухового апарату спрямоване на стабілізацію ушкоджень, запобігання ускладненням (кровотечі, ішемії, шоку), зменшення больового синдрому та забезпечення безпечного транспортування постраждалого.

Основні методи:

- первинне та вторинне травматологічне обстеження пацієнта;
- оцінка стану за алгоритмом ABCDE;
- оцінка нейроваскулярного статусу дистальніше ушкодження;
- виявлення ознак переломів, вивихів, розтягнень, розривів зв'язок;

- оцінка ступеня болю та функціональних порушень;
- виявлення ознак політравми та шоку;
- контроль життєвих показників у динаміці;
- оцінка ефективності іммобілізації та знеболення;
- динамічний моніторинг під час транспортування.

Основні засоби:

- шийні комірці різних розмірів;
- шини (пневматичні, вакуумні, драбинчасті, імпровізовані);
- вакуумний матрац;
- довга транспортувальна дошка (spine board);
- фіксатори кінцівок та ремені;
- перев'язувальні матеріали (бинти, стерильні пов'язки);
- холодові пакети (cryotherapy);
- ноші та засоби евакуації;
- засоби індивідуального захисту.

Додаткові методи:

- транспортна іммобілізація ушкоджених сегментів;
- фіксація шийного відділу хребта при підозрі на травму;
- зупинка зовнішньої кровотечі;
- підняття та стабілізація кінцівки (за показами);
- позиціонування постраждалого для зменшення болю;
- профілактика травматичного шоку;
- безпечне переміщення та транспортування постраждалого;
- підготовка до передачі пацієнта в стаціонар.

Порушення сечостатевої системи

Надання допомоги при порушеннях акушерсько-гінекологічного профілю та сечовидільної системи спрямоване на своєчасне виявлення невідкладних станів, стабілізацію пацієнта/пацієнтки, профілактику ускладнень (кровотеча, шок, інфекція, гостра ниркова недостатність) та забезпечення безпечного транспортування.

Основні методи

Акушерсько-гінекологічні стани:

- первинне та вторинне обстеження за алгоритмом ABCDE;
- оцінка акушерського анамнезу та терміну вагітності;
- оцінка ознак пологової діяльності;
- визначення наявності вагінальної кровотечі та її інтенсивності;
- оцінка стану плода (за можливості);
- виявлення ознак прееклампсії та еклампсії;
- оцінка ознак геморагічного шоку;
- моніторинг життєвих показників у динаміці;

- клінічна оцінка новонародженого після пологів;
- постійна оцінка ефективності наданої допомоги.

Сечовидільна система:

- збір скарг та анамнезу (дизурія, біль, зміна діурезу);
- оцінка діурезу (за можливості);
- оцінка ознак інфекції сечовивідних шляхів;
- виявлення ниркової коліки;
- оцінка ознак гострої затримки сечі;
- виявлення ознак гострої ниркової недостатності;
- моніторинг життєвих показників;
- оцінка ознак інтоксикації та шоку.

Основні засоби

Акушерсько-гінекологічні стани:

- акушерський набір для прийому пологів;
- стерильні рукавички та антисептики;
- перев'язувальні матеріали;
- затискачі для пуповини;
- засоби для первинної допомоги новонародженому;
- киснева система;
- ноші та транспортні засоби;
- засоби моніторингу (тонометр, пульсоксиметр).

Сечовидільна система:

- засоби для інфузійної терапії (за протоколами);
- катетери (за медичними показами та протоколами);
- сечоприймачі;
- антисептичні засоби;
- знеболювальні препарати (за протоколами);
- засоби для моніторингу життєвих функцій.

Додаткові методи

Акушерсько-гінекологічні стани:

- прийом пологів у позалікарняних умовах;
- первинна реанімація новонародженого;
- тимчасова зупинка маткової кровотечі;
- зовнішній масаж матки (за показами);
- положення жінки з піднятими ногами при шоку;
- оксигенотерапія;
- швидке транспортування до стаціонару.

Сечовидільна система:

- позиціонування пацієнта для зменшення болю (ниркова коліка);
- теплові/холодові методи (за показами);
- інфузійна терапія (за протоколами);
- катетеризація сечового міхура (за показами та компетенцією);

- знеболення згідно з протоколами ЕМД;
- термінове транспортування при ургентних станах.

ОПП «Екстрена медицина/парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розміщена за покликанням <https://ifnmu.edu.ua/uk/publicna-informatsiya/osvitni-prohramy>